

O POŠTOKAVLJIVANJU MJESENIH IMENA I PREZIMENA

Stjepko Težak

Nakon članka »Etnici i ktetici u privopisnom rječniku«¹ neki su me čitatelji Jezika upozorili da se slično kao s *Ozaljčaninom* dogodilo i s *Vukovarčaninom*. Unošenjem likova *Vukovarac* u pravopis potisnut je *Vukovarčanin*, koji je bio uvriježen u samom Vukovaru. Ivan Perić pak piše: »Posve se s Vama slažem da etnik treba pisati kako narod uistinu govorí. U savezu s tim molim Vas da opišete i objavite ispravan etnik za stanovnike grada Pule. U novim nazivima često se čita *Puljanin* – *Puljanka*, mada se sami stanovnici grada nazivaju *Puležan* – *Puležanka*. Naziv *Puljani* mnogo sliči na tuljani.«

Ti i drugi primjeri nagovješćuju da problem etnika i ktetika nije tako jednostavan i da ga moramo rješavati ne samo na osnovi lingvističkih kriterija nego jednak vodeći računa o povijesnim, kulturnim, psihološkim, socio-loškim, političkim i drugim relevantnim činjenicama. Kako se u međuvremenu pojavio i članak Vinka Dorčića s dilemom »*baščanski* ili *bašćanski*?«, a potom i opširnije razmatranje Danijela Alerića »O potrebi djelomičnoga prilagodivanja dijalekatskih mjesnih imena i prezimena«, smatram da je potrebno reći još koju o spornom pitanju.

U traženju odgovora na postavljeno pitanje najlakše se odlučiti za jednu od krajnosti: ili sve dosljedno poštovati ili u svemu poštovati izvorno stanje, tj. dijalekatske likove. Ali život je češće na strani neke zlatne sredine, koju nije uvijek lako odrediti. Čini mi se da prijedlozi I. Perića s jedne, a D. Alerića s druge strane ne idu za tom zlatnom sredinom, nego nagnju k isključivosti. Priznavanje etnika *Puležanin* značilo bi usvajanje sufiksa ne samo dijalektološkoga nego i nehrvatskoga podrijetla. Alerićev pak prijedlog da se poštovave imena s nepostojanim e (*Tuhelj* > *Tuhali*, *Gubec* > *Gubac*, *Zajec* > *Zaje*²), da se stari nastavak za množinu muškog roda -e zamijeni novim -i (*Pakoštane* > *Pakoštani*) te da se u imenima sa završnim velarom provodi sibilarizacija (*Gornjaki* > *Gornjaci*, *Bregi* > *Brezi*, *Čehi* > *Česi*) veoma je isključiv jer u svojoj kategoriji ne dopušta nikakvih izuzetaka iako zadire u sfere koje su bliže psihologiji nego lingvistici.

Ssimpatična je težnja da se književni jezik što bolje usavrši, da se što čvršće ogradi od pretjeranih, anarhoidnih dijalekatskih utjecaja, ali i u takvim nastojanjima, kako se to već nejednom pokazalo, jezična stvarnost nije na strani kabinetских kodifikatora koji zanemaruju svu njezinu složenost. I na ovo po-

¹ Jezik, XXI, str. 52–55.

² Nije jasno kako to *Zaje* ide u jezični sustav u kojem nema riječi s takvim završnim sugglasničkim skupom. Otvara li to i druge mogućnosti: *Tkalec* > *Tkale*, *Jeleneč* > *Jelene*?

druče valja primijeniti načelo koje Mate Hraste preporučuje pišući o prozodijskom prilagođivanju dijalekatskih prezimena književnom jeziku: »Accent dijalekatskih prezimena treba u književnom jeziku prilagoditi koliko je god moguće novoštokavskoj akcentuaciji, ali ni u tome nije potrebna pretjeranost jer u određivanju akcenta, osobito na prezimenima, nije lako postići savršenstvo. U tome je potrebna elastičnost, a ne krutost.³

Elastičnost ipak nije istovjetna s nedosljednošću. A upravo to je ono što najviše smeta u dosadašnjim rješavanjima spornog pitanja. Toj zamici nije izmakao ni Alerić. Ako vojujemo protiv dijalekatskog sufiksa *-ec*, kako to da tako lako odustajemo od jekaviziranja ikavskih i ekavskih imena na našem području? Zar samo zato što ima štokavaca ikavaca i ekavaca? I dalje: Koji su to kriteriji po kojima je prihvatljiva i *Cavtajka* i *Lopujka*, mada sadrže glasovne promjene koje se fonetičkim sustavom književnog jezika ne mogu objasniti, a ne prihvaćaju se *Ozaljčanin* i *Krašićanac*, za koje se ne može reći da ne pripadaju tvorbenom sustavu našega književnog jezika? Ako smo dosljedni, zašto dopuštamo *Selce*, *Selca* mjesto *Seoce*, *Seoca*, *Začretje* mjesto *Začreće*, *Miokovićovo* mjesto *Mihokovićovo*, *Medveja* mjesto *Medvjeda*, *Nedelišće*, *Lanišće* mjesto *Nedjelište*, *Lanište*, *Suvaja* mjesto *Suhaja*, *Cirkvena* mjesto *Crkvena*, *Veli Lošinj*, *Iž Veli*, *Vela Luka*, *Veli Rat* mjesto *Veliki Lošinj*, *Iž Veliki*, *Velika Luka*, *Veliki Rt*, *Drivenik* mjesto *Drvenik* pa i *Delnice* mjesto *Dionice*?⁴

Reći će tko god da bi bilo pretjerano i da postoje odredeni kriteriji gotovo za svaki od tih primjera. Međutim problem i jest u nedosljednom izboru kriterija. Jednom se uvažavaju slabiji kriteriji, a drugi put se olako mimoilaze mnogo čvršći i teži. Dopustiti *Čakovec*, a odbiti *čakovečki* i propisati *čakovački* znači zaista ne imati sluha za neke jezične nesklade. Insistiranje na tome da se prihvati *Belec* – *Beleca* ili *Belac* – *Belca* svakako je u jezičnom pogledu prihvatljivije, ali tu su opet zaboravljeni neki drugi činitelji koje jezikoslovac ne može zanemariti. Dirati u zavičajno ime ili vlastito prezime nije isto što i tražiti da se mjesto *oblok* kaže *prozor*. Takve promjene izazivaju snažne emocije koje mogu imati i veoma nepoželjnih reperkusija. Koliko je čovjek prirastao uz svoje prezime, vidi se iz činjenice da golema većina ljudi, obrazovanih kao i neobrazovanih, ne traži promjenu svog smiješnog ili čak ružnog prezimena makar im ono gdjekad pričinjava neugodnosti.

Prije nego predložim kriterije prema kojima bi se moglo tražiti neko srednje rješenje, iznijet ću razloge zbog kojih odbacujem obje navedene krajnosti.

³ Uz članak Vladimira Babića »Akcentat nekih prezimena«, Jezik, X, str. 16.

⁴ Neki od tih imena, doduše, nema u pravopisnim priručnicima, ali prema onome «qui tacet, consentire videtur» možemo zaključiti da pravopisci odobravaju postojeće stanje.

Ne može se dosljedno poštivati izvornost mjesnih imena i prezimena iz ovih razloga:

1. Da bi se u književni jezik mogli uključiti svi dijalektizmi, i to nemodificirani, valjalo bi književnojezičnu grafiju opteretiti nizom inače nepotrebnih znakova (obilježavanje različitih zatvorenih i otvorenih vokala, diftonga, glasova poput *y*, *š*, *ž*, poluglasova itd.).

2. U književni bi se jezik unosili i elementi potpuno strani našem jeziku, koji su manje ili više nasilni import tudihi utjecaja. U tom smislu prihvatljiviji je *Suščanin*, koji stanovnici otoka Suska nisu upotrebljavali, nego *Sansigot* koji je pod talijanskim utjecajem istisnuto nekadašnje čakavsko Sujčan. Iz tih se razloga ne može prihvati ni Peričev *Puležan*, modificirani talijanizam, koji sasvim sigurno nije prvobitni hrvatski naziv za stanovnike Pule, nego je izraz talijanske prevlasti u tom gradu.

3. Tolerancija prema dijalektima ne znači široko otvaranje vrata svim mogućim dijalekatskim utjecajima. Iako smatramo da se književni jezik mora obogaćivati i prinosima dijalekata, i za to je važna mjeru: ne može se pretjerati tako da se dovede u pitanje sam sustav književnog jezika, da se stvara smiješan koine kome se već Šenoa duhovito narugao kad je takve dijalekatske utjecaje karikirao rečenicom: »Preko éuprije išla pueek u erikav, imala je na sebi plavi jaket, crveni fertun, a na niz leđa padale joj debele kečke, al odande dotrčao đuvegija i drgeznuo pneu.«⁵

Protiv krutog pak poštovavljanja govore ovi razlozi:

1. U jezičnom razvoju često igraju vrlo odsudnu ulogu izvanjezični činitelji: psihološki, sociološki, kulturni, politički i drugi. Treba li nizati primjere jezičnih savjeta, preporuka, upozorenja, propisa koje su pisci jezičnih savjetnika, gramatičkih i pravopisnih priručnika obilato i uporno iznosili, a jezična se praksa o njih oglušila nametnuvši književnojezičnoj normi proskribiranu riječ ili oblik. Ljudska pak i mjesna imena mnogo su osjetljivija građa. Poštovavljanje svog prezimena čakavac ili kajkavac može doživjeti gotovo jednako kao što su Istrani i Medimurci doživljavali potalijančivanja, odnosno pomadarivanje svojih imena i prezimena.

2. Živimo u vremenu brzih i masovnih sredstava komuniciranja, kada se svako mijenjanje, modificiranje, iskriviljavanje riječi odmah i masovno zapoža. Isto tako se odmah i masovno može reagirati. U doba poštanskih kočija, kad je malo tko čitao novine, moglo se u tisku mijenjati ime nekog mesta, a da većina njegovih žitelja zato i ne sazna. A kada se u kulturnoj javnosti uvriježi jedan lik naziva, teško da će se naći sila koja će ga odbaciti.

⁵ A. Šenoa, Članci i kritike, BINOZA, Zagreb, 1934, str. 196.

Osim toga, takve promjene pogodile su malen broj mjesta — jer se o malom broju mjesta u javnosti i znalo i govorilo. Danas na radiju i televiziji prodefiliraju stotine i tisuće toponima i za njihov ovakav ili onakav oblik zainteresirane su tisuće ljudi, a ne samo ovaj ili onaj pojedinac. Ne možemo biti ravnodušni kako će te tisuće reagirati na mijenjanje svojih imena.

3. Poštivanje izvornosti u skladu je i s načelom znanstvenosti. U povijesti, zemljopisu, toponomastici, topografiji, etnologiji i drugim znanstvenim stručnjaka insistira se na što preciznijem preuzimanju, prenošenju i priopćavanju različitih imena. Ratimir Kalmeta piše: »Na zemljopisna imena (toponime) ne valja gledati kao na nešto što za život naroda 'nije tako bitno' ili 'nije tako važno', kako to neupućene osobe misle. Nepravilna uporaba toponima može uzrokovati neželjene posljedice političke, gospodarske i kulturne narušavi u zemlji, te u njezinim međunarodnim odnosima.«⁶ Iako citirani zemljopisni znanstvenik govorи u prvom redu o stranim toponimima, nije teško zaključiti da njegove misli pogadaju i naš problem. Preciznost je postulat svakog stručnog posla, i ne samo znanstvenoga. To nam dokazuje i jezična praksa takvih tekstova kao što su vozni redovi i PTT priručnici, koji uglavnom dosljedno poštuju izvorne narodne nazive (Bartolovečki Trnovec, Baščanska Draga, Bitola, Iž Veli, Nedelišće, Raven, Vrpolje itd.).⁷ U školskim zemljopisnim atlasima, barem u onima najstručnije uredenima, također se navode izvorni nazivi. Tako uz nama poznata imena Kairo i Peking stoji i originalno egipatsko El Qahira, odnosno kinesko Beideng. Vjerujem da ćemo sutra tako i mi govoriti. Nijemeći su se odrekli svog Agrama pa danas i pišu i govore Zagreb, a na svojim zemljovidima poštuju i našu grafiju pa ne bilježe *Tschatschak*, nego Čačak. Ako je takav odnos prema stranim riječima, zar može biti drukčiji prema našima? Zato se nećemo složiti ni s M. Hrastom kada — opravdavajući nedosljedne postavke Pravopisne komisije iz 1960. g. — traži dosljednu štokavizaciju na zemljopisnim kartama i voznom redu, ali odustaje od tog zahtjeva kad je u pitanju toponomastika, katastarska ili vojna karta, jer na njoj »mora biti vrlo precizno označen svaki toponim baš onako kako ga zove narod u tome mjestu jer svaka nepreciznost u vojničke svrhe može biti u vrijeme rata sudbonosna. U tim slučajevima moraju se bilježiti toponimi naseljeni kao i nenaseljeni tačno u govoru onoga kraja u kome se toponim nalazi.«⁸ Nije baš naročito uputno uvjeravati da je katastarskim administrativcima i vojnim kartografima dopušteno nešto što se geografima i drugim stručnjacima ne dopušta.

⁶ Dr Ratimir Kalmeta, Kako pisati zemljopisna imena, Školske novine, 12. 19. i 26. ožujka 1974.

⁷ Vidi »Popis poštanskih brojeva u SFRJ«, Zagreb, 1971.

⁸ M. Hraste, Tvorba etnika i kroatika u hrvatskosrpskom jeziku, Jezik, XII, str. 98.

4. Koliko mi je poznato, u svemu kulturnom svijetu uglavnom se poštuje načelo izvornosti u odnosu na mjesna imena i prezimena. Zašto bismo se mi morali u većoj mjeri odricati takve prakse?

5. Iako je jezik sustav sustava, nema na svijetu vjerojatno nijednog standardnog jezika koji bi bio savršeno zatvoren sustav, imun od svake inovacije koja potječe iz dijalekta ili stranog jezika. Suvremeniji je svijet sve više jedna cjelina pa su sve jači i češći međusobni utjecaji na svim područjima ljudske djelatnosti. Jezik se ne može ograditi od toga. Mislili mi što god hoćemo o davanju tuđih imena našoj djeci, krstili mi to snobovštinom ili malograđaštinom, teško da ćemo obuzdati tu pojavu, a imena poput Nives, Ines, Dagmar, Dolores, Ingrid i slično moramo priznati već danas kao našu jezičnu stvarnost, a to znači da indeklinabilne imenice postaju dio našeg jezičnog standarda. Uostalom, već smo i normirali mnoštvo općih imenica koje po svom glasovnom sastavu iskaču iz našeg štokavskog sustava: intervju, kakadu, gnu, emu, bife, ataše i dr. Dosljedno prilagođavanje zahtjevalo bi: intervjuj – intervjuja, kakaduj – kakaduja, gnuj – gnuja, emuj – emuja, bife (ili bifet) – bifeta, atašeji – atašeja, ili kako drukčije, pa ipak nema mnogo izgleda za takvo poštovljivanje stranih riječi. Čini se da tome ne pogoduje vrijeme radija, televizije i masovnog učenja stranih jezika, kako se može naslutiti i iz primjera o primanju stranih riječi s dočetkom *-ier* u članku Dragutina Raguža (kurir – premijer – krupje).⁹

6. Ne može se jezični trenutak sadašnjosti braniti argumentima prošlih razdoblja. Belostenčev doba nije Tkalčeve, odnosno Gajevo, kao ni Maretičeve ni ovo naše. Ni Tkalčevim,¹⁰ ni Gajevim, ni Maretičevim mjerilima ne možemo mjeriti sve što se zbiva u našoj jezičnoj svagdašnjici. Prijevod naslova poznatog remek-djela njemačke književnosti kao »Šaka« Ivana Vukohoda Geteta danas zvuči kao manje ili više uspjela dosjetka, a prošlom stoljeću takvo ponašivanje ne samo da nije bilo smiješno, nego je možda u stanovitoj mjeri bilo i nužno jer je valjalo i sunarodnjacima dokazivati kulturnu snagu i bogatstvo našega književnog jezika, u kojem još mnogo toga nije bilo stabilizirano. Danas ipak ne moramo strahovati da će nam umjerena i opravdana širokogrudnost prema dijalektima ugroziti sustav jezičnog standarda.

7. Ne može se borba protiv dijalektalizama voditi s pozicija štokavca koji ne želi mijenjati svoje navike. Ne treba čakavskim i kajkavskim baba-Marama suprotstavljati štokavsku baba-Maru. Ni u prošlom stoljeću nismo mogli po-

⁹ D. Raguž, Strane riječi s dočetkom *-ier(e)* u hrvatskom jeziku, *Jezik*, XXI, str. 96-101.

¹⁰ Ako je Imbro Tkalac napustio kajkavski lik svog prezimena Tkalec, osim duhom vremena može se to tumačiti i činjenicom da Karlovac, ako se izuzmu doseljeni »purgeri« nije kajkavski grad.

staviti jednadžbu hrvatski književni jezik = izabrano narodno narječe. Danas pripadnik naših štokavskih govora (bosansko-hercegovačko-dalmatinskih, istočnobosanskih, slavonskih ili istočnohercegovačkih) mora učiti standardni jezik. U prednosti je pred kajkavcem ili čakavcem jer mu je gradivo znatno manje i baš stoga mu zahtjev da se navikne na *Belec – Belca – belečki* nije nikakva nepremostiva zapreka. Osim toga to su i onako riječi koje sasvim rijetko ili nikako ne upotrebljava. Ako ih ipak upotrebljava, mora ih i poznavati, kao što mora poznavati svaku riječ kojom se služi. Neprihvatljiv je i prigovor da se iz kosog padeža ne može otkriti nominativ, npr. da li je netko Vrhovec ili Vrhovac, kao i obratno da se po nominativu ne može odrediti kosi padež: da li je od Pakoštane dativ Pakoštanama ili Pakoštanima. Ima mnogo naših toponima koji se uklapaju u književnojezični sustav pa nam ipak ne omogućuju da iz nominativnog oblika zaključimo kakvi su ostali. Je li npr. Bibinje srednji rod jednine ili ženski množine? Budem li morao govoriti ili pisati o tom mjestu kraj Zadra, potrudit ću se da saznam kako je pravilno: »Bio sam u Bibinju« ili »Bio sam u Bibinjama«.

Budući da smo u traženju rješenja odbili krajnosti, preostaje nam da se odlučimo za nešto od onoga što nam nudi dosta bogata lepeza srednjih mogućnosti. To bogatstvo mogućnosti i jest uzrok neprincipijelnosti naših pravopisaca. Komplikacije nastaju iz težnje za krajnjim pojednostavljivanjem, iz nastojanja da se na istu Prokrustovu postelju stavljaju i na njoj navlače i prezimena, i toponimi, i etnici, i ktetici. A prezimena i toponime ne valja rješavati kao etnike. Iako ih uzimamo kao vlastite imenice, ipak nisu na istoj ravni Karlovac i Karlovačanin. A ni na različitim gramatičkim razinama ne mogu se uvijek primjenjivati isti kriteriji. Drukčije se postupa na fonološkoj, a drugičije na morfološkoj razini, a ovdje opet jedni kriteriji mogu vrijediti za obične, a drugi za tvorbene nastavke. Zato se ne može usporedivati: Ako je dopušteno *Belec – Belca – belečki*, zašto ne bismo dopustili i *Drnišom* mj. *Drnišem*, *Drinovcem* mj. *Drinovcima*, u *Split* mj. u *Splitu*. Drugi je oblik pojednostavljivanja: nevođenje računa o tome tko se sve služi tim riječima, tj. prezimenima, toponimima itd. Uopćavanja se izvode na razini veoma važnih frekventnih riječi, a primjeri pokazuju da su najčešće u pitanju imena kojima se služi relativno malen krug ljudi. Ako po upotreboj čestoći razvrstamo sve koji se tim imenima služe, dobit ćemo nekoliko skupova u ovom poretku:

1. Najviše ih upotrebljavaju oni kojima ta imena pripadaju kao i njihovi najbliži susjedi.
2. Veoma često ih upotrebljavaju oni koji su u češćem dodiru s nosiocima navedenih imena (poslovnom, prijateljskom, administrativnom).

3. Relativno često upotrebljavaju takva imena novinari, stručni pisci i znanstvenici.

4. S važnjim imenima susreću se učenici i studenti (Belostenec, Gubec, Vramec; Belec, Čakovec, Klanjec).

5. Na kraju su oni koji slučajno, zgodimice, i to najčešće kratkotrajno, dolaze u vezu s nosiocima imena o kojima je ovdje riječ (u vojski, na izletu, na putovanju, na sajmu, u trgovini, prilikom bilo kakva slučajnog susreta).

Za prva četiri skupa ne bi smjelo biti isprike što ne znaju kako određeno ime glasi u originalu, jer jednima to uopće nije problem, drugima poznavanje nalaže njihova profesionalna obaveza, a trećima je to dug poštivanju osobe s kojom ćešće kontaktiraju. Za peti skup je upotreba tih riječi toliko periferna i rijetka da se njihove eventualne zabune, nesnalaženja, pogreške i uopće poteškoće u rješavanju našeg problema mogu zanemariti kao izuzeci.

Uzimajući u obzir sve što sam naprijed napisao, predlažem da se u rješavanju problema prilagodivanja prezimena, mjesnih imena, etnika i kmetika usvoje ova načela:

1. Za sve kategorije tangiranih imena obavezne su prilagodbe uvjetovane grafijom književnoga jezika. Mjesto izgovornog Oz̄lj, Vivodin̄e, Dvoriše u svaja se Ozalj, Vivodinac, Dvorišće. Ovamo zapravo ide i štokavizacija imena na -ić, -šćak, -šćan. Pisanje i izgovor tih riječi s afrikatom -ć uglavnom nije veće udaljavanje od izvornog izgovora nego i pisanje sa -č, jer se najveći dio tih riječi u krajevima gdje se one najviše upotrebljavaju izgovara sa srednjom afrikatom č (Desinić – Desinič – Desinič, Trakošćan – Trakoščan – Trakošćan, Medvešćak – Medveščak – Medveščak).

2. Na akcenatskoj ravni treba provoditi što dosljednije prilagodivanje novoštokavskom sustavu, ali s ustupcima pa i dubletama kad god to ne znači narušavanje sustava. U novoštokavski akcenatski sustav može se uključiti i Ógulin – Ógulina i Ogùlin – Ogulína, Kòvač – Kòvača i Kòvāč – Kováča.

3. Ne dolaze u obzir prilagodbe na morfološkoj ravni, kako deklinacijske tako ni tvorbene, osim onih koje su u osnovi fonološke prirode. To isključuje etnike Sansigot, Puležan, Oz̄ljčan i daje prednost Suščaninu, Puljaninu i Ozaljčaninu. Fonološki je problem nepostojano e (Čakovec – čakovčki), a na to se odnose slijedeća načela.

4. Što se tiče ljudskih i mjesnih imena, uz pridržavanje prvih triju načela, u prvom redu treba poštivati volju i jezičnu praksu nosilaca tih imena. Posebno se ne bi smjeli prekrštavati ljudi prošlosti (Gubec > Gubae).¹¹ Što se

¹¹ Kamo bi povjesničari došli kad bi se sa svakim novim pravopisom mijenjao i oblik imena i prezimena znamenitih povijesnih ličnosti?

tiče prezimena s nepostojanim *e*, i tu valja biti elastičan. Ako netko smatra da mu to *e* mora ostati u svim padežima, on će insistirati na tome pa će oni koji o njemu govore i pišu lako sazнати da li imaju posla sa Sremecom ili Sremcem, Vrabecom ili Vrapcem.¹² Što se tiče mjesnih imena, tu je stvar jasnija: Čakovec – Čakovca, Vrbovec – Vrbovca, ali Križevci – Križevaca. Dručiće Čakovčani, Vrbovčani i Križevčani u pravilu i ne govore.

5. Etnike i ktetike treba prilagoditi standardnom jeziku, ali tako da se ne stvara glasovna neujednačenost između njihovih osnova i riječi od kojih su izvedeni (Čakovec – čakovečki, mj. Čakovec – čakovački).

6. Što je jezična praksa prihvatala i potvrdila kao opću tradiciju, ne treba mijenjati. Zato: Hvar, a ne For, Milna, a ne Mlno, križevački (uostalom, prema Križevci, a ne prema Križevec), a ne križevečki itd.

7. Ako su u upotrebi dva imena, odnosno dva pridjeva, od kojih nijedno ne izlazi izvan književnojezičnog sustava, valja se odlučiti za ono što upotrebljava narod.

8. Ako su i u narodu, tj. u samom mjestu, u upotrebi dva imena, valja dati prednost onome koji je bliži jezičnom standardu i koji prihvaca obrazovni dio stanovništva.

9. Ako nijedna od dviju riječi nema navedenih prednosti, a obje su u skladu s književnojezičnim sustavom, treba dopustiti dublete. Vrijeme će već reći svoju.

Kao zaključak se može reći: u poštovanju mjesnih imena i prezimena ne mogu se zanemariti izvanjezični kriteriji.

O UKLJUČIVANJU DIJALEKTSKIH IMENA U KNJIŽEVNI JEZIK

Antun Šojat

Alerić je prikazao neke probleme uključivanja dijalekatskih hrvatskih imena i njihovih izvedenica (ktetika i etnika) u sustav standardnoga jezika. Unatoč trudu koji je uložio, pa i količinom grade i stručne literature koju je konsultirao, autor nije nažalost dovoljno osvijetlio komplikiranu jezičnu

¹² U oba slučaja moguće je ali i koristan genitiv plurala s tim *c*: *Od deset Varaždinaca bilo je čak pet Varaždineca*. U poštivanju volje pojedinaca može se ići i tako daleko da se dopusti i Raič i Čuk mjesto Raić i Čuk, kada to s razlogom traže nosioци tih prezimena i uporno provode poput nekih naših intelektualaca.